लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौंया आवश्यकता | LAHANA WEEKLY | वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया निंतिं लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण गमाल 'चिलंमि'
प्रोप्राइटर
लाखा छँ
LAKHA CHHEN
सोह्रखुट्टे, वडा नं. १६, यँ, फोन नं.: ४३६०७५८

थुकि दुने

महामारीया इलय् नेवा:तय्त आक्रमण म्हिग: व थौं
श्रीकृष्ण महर्जन - २

नारांद्य: व हरिशयनी एकादशि
कल्याण मित्र -३

'ड्रिम टिम' जुल लिभरपुल
प्रजीत शाक्य -६

मोहनीया चार्लनिसें न्ह्याइगु ख्वपया नवदुर्गा गं प्याखं भलभल अष्टमिकुन्हु क्वचाय्कूगु लू
पेज ४-५

बुंगद्य:या रथ दय्केज्या न्ह्यात

थुगुसी रथ जात्रा याय्फइला ?

लहना संवाददाता

आ:या इलय् कोरोना महामारीं मुक्कं हलियात प्रभावित यानाच्वंगु इलय् भीगु देय् नेपा: नं थुकिं तापाना: च्वनेमफुत। गुलिखे देशय् महामारी नियन्त्रणय् वयाच्वंगु इलय् भीथाय् धा:सा भ्रन संक्रमितया नापं मृतकया ल्या: तकं थहां वनेगु इवलय् दु। थन गुलिखे सार्वजनिक ज्याइव:त स्थगित याय्माल सा सामाजिक जीवनपाखें समाज तापानाच्वनेमा:गु अवस्था जुयाच्वंगु दु। थ्व हे इवलय् यँय् जनबहा:द्य:या जात्रा, ख्वप, थिमिया बिस्का: जात्रा, बोडेया म्ये प्वा: खनेगु जात्रा, ग्वलया मचाती जात्रालिसें यक्व हे जात्रात स्थगित याय्माल। नेपा:या हे दक्कले ता:हाक:गु जात्राकथं काइगु बुंगद्य:या रथ जात्रा नं मजुल धइगु कथं खँ जुइधुंकूगु ख: तर आ: वया: यलया पूच्वय् वंगु १० गते बुधबा:निसें बुंगद्य:या रथ दय्केज्या न्ह्या:गुलिसें जात्राया चर्चा नं न्ह्या:गु दु। गुलिसिनं जात्रा जुइगु जुल धका: लसता प्वंकाच्वंगु दुसा गुलिसिनं थज्या:गु अवस्थाय् जात्रां हाकनं महामारीया जात्रा जुइगु ला मखुला धका: चिन्ता प्वंकाच्वंगु दु।

आ: यलया पूच्वय् बुंगद्य:या रथ दय्केगु ज्या तीव्र गतिं जुयाच्वंगु दु। वंगु असार ९ गते मंगलबा:कुन्हु बाराही समाजं पत्र जारी यासें जेठ ९ गते यल महानगरपालिकाया हलय् यलया दक्वं जातीय समाज, सरोकारवाला पक्ष व गुठी संस्थान कार्यालय यलया संयुक्त वैठकं लकडाउन लिपा उपयुक्त ई स्वया: रथ दय्कावनेगु धइगु निर्णय जूकथं असार १० गतेनिसें रथ दय्केज्या न्ह्याकेगु धा:गु ख:।

आ: बाराही समाज व ञवा:त जाना: रथ दय्काच्वंगु दु। वइगु २४ गतेया दुने रथ दय्के सिधय्केगु खँ रथ बाराही समाजपाखें धा:गु दु। आ: पिदंगु खँ कथं रथ दय्का: बुंगद्य:यात रथय् विराजमान याकेगु धयाच्वंगु दु, रथ सालाः जात्रा याय्गु खँ आ:तक्क पिहांमव:नि। थ्व विषयस जात्रा पक्षपाखें नं आ:या जात्रा याय्गु धइगु कथं धा:गु मदुनि। थ्व विषयस जात्रा पक्षया धापू कथं आ:यात रथ दय्केगु व रथय् द्य:यात विराजमान याकेगु जक योजना दु, रथ सालाः जात्रा न्याय्केगु छुं खँ मदुनि धइगु जात्रालिसे स्वापू दुम्ह श्रोतं जानकारी ब्यूगु दु। रथय् विराजमान याकेत जोशीया साइत कथं जुइगु व रथ जात्रा याय्त नं अवस्था स्वया: जक जुइगु श्रोतं धा:गु दु।

ल्यं ७ पेजय्

संक्रमणया जोखिम अप्वयाच्वंबलय्, संक्रमितया ल्या: थहां वनाच्वंगु जक मखसें स्वनिगलय् दुने हे न्हिं न्हिं संक्रमित खनेदयाच्वंगु इलय् जात्रा याये हे मज्यू धइगु कथं समाजय् स: दनाच्वंगु दु। यँ, ख्वपय् दक्व दक्व जात्रा बन्द जूबलय् यलय् जक छाय् जात्राया तयारी धका: नं विरोध जुयाच्वंगु दु।

कीर्तिपुर अस्पतालय् डायलायसिस सेवा सुरु

दच्छि न्ह्य:निसें यानाच्वंगु कुत: लिपा कीर्तिपुर नगर पालिकाया ग्वाहालिं कीर्तिपुर अस्पतालय् जलास्यँ ल्वगिपिनिगु निंतिं डायलायसिस सेवा वंगु आइतवा:निसें न्ह्याःगु दु।

छगू ज्याइव:या दथुइ किपू नगरपालिकाया प्रमुख रमेश महर्जनं कीर्तिपुर अस्पतालय् ज्याइव:या उलेज्या यानादीगु ख:। ज्याइवलय् उप-प्रमुख सरस्वती खड्का, डा. भरत प्रधान, पूर्व राज्यमन्त्री दीलिप महर्जनपिनिगु नं ब्बति दुगु ख:।

डायलायसिस सेवा सुरु याय्गु निंतिं किपू नगरपालिकापाखें १गू करोड १०गू लखतका ग्वाहालि याःगु ख:। थ्व हे इवलय् किपू नगर पालिका-३या सन्तु तण्डुकारया डायलायसिस यानाः अस्पतालय् उगु सेवा न्ह्याःगु ख:। डायलायसिस डा.अर्चन शम्सेर राणां यानादीगु ख:।

नेपाल सरकारपाखे डायलायसिस सेवाया सूचिकृत मजूगु हुनिं आ:या निंतिं निगः मे सिनपाखे सेवा न्ह्याकाः थ्यंमथ्यं नीम्ह बिरामीपिन्त जक सेवा बीफइगु जूगु दु।

ल्यं ७ पेजय्

ल:या हाहाकार अन्त्य जुइगु, स्थानीयवासी लयताल

दमाइचाघाटय् ९०द्व: लिटर ल: न्ह्यनीगु ट्यांकी दय्कीगु

त्वनेगु ल:या हाहाकार जुयाच्वंगु समस्या ज्यनीगु यँ महानगरपालिका-१९या स्थानीयवासीपिनिगु बर्षौंनिसेंया लक्ष्य पूवनीगु जूगु दु।

दमाइचाघाटय् त्व:नेगु ल:या निंतिं ट्यांकी (रिजर्भभ्वायर) दय्केगु ज्या न्ह्या:गुलिं त्वनेगु ल:या निंतिं आ: स्थानीयवासीत यक्व: ई पीम्वा:लीगु जूगु दु। प्रदेश पूर्वाधार विकास साझेदारी ज्याइव: अन्तर्गत उगु थासय् ल:या ट्यांकी व वाटर फिल्टर प्लाण्ट दय्केत्यंगु बागमती प्रदेशया सांसद राजेश शाक्यं जानकारी बियादीगु दु।

सांसद शाक्ययाकथं न्ह्यानाच्वंगु आर्थिक दँय् रिजर्भभ्वायर ट्यांकी दय्की। उकिया निंतिं ३९गू लख ७८द्व: न्यासः व पीस्वतका खर्च जुइगु अनुमान याःगु दु। मुक्कं तुइगु धेबा मध्ये प्रदेशपाखें ३५गू लख ८०द्व: ६सः व ८९तका तइगु जूगु दु।

ल्यं ७ पेजय्

कीर्तिपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, देवढोका काठमाडौं

सम्पादकीय

महानगरपालिकाया च्वछायबहःगु ज्या

नेपाःया न्हापांगु महानगरपालिका यँ महानगरपालिकां थःगु नगरदुने च्वंगु फुक्क ब्वनेकुथी स्थानीय विषयया छगू सफू नेपालभाषा हे ब्वंकेगु महानगरपालिकाया न्हयक्वःगु नगरसभापाखें छगू हे मत पारित याय्गु ज्या जुल, थ्व तसकं हे ऐतिहासिकया नापनापं उलि हे महत्वपूर्ण नं खः ।

नेवाःतय्गु आदिभूमि स्वनिगलय् नेपालभाषाया माध्यमं ब्वंकीगु छगू हे जक ब्वनेकुथि दुगु खःसा गुलिखय् ब्वनेकुथिइ गुंगू व भिंगू तगिमय् नेपालभाषा विषय ब्वंकेगु ज्या जुयाच्वंगु दु । तर अप्वः धइथें ब्वनेकुथिइ नेपालभाषा विषय काःपिं म्हो हे ब्वँनामिपिं दुगु हुनिं न्हयानाच्वंगु थुगु कक्षा नं बुलुहुँ दिना वनीगु संकेत क्यंगु दु । थुकिंयानाः नेपालभाषायात म्वाका तय्माः धकाः सः थ्वय्काच्वंपिं नं छगू निगू सभाय् च्यूताः प्वंकेगु बाहेक मेगु ठोस पलाः न्हयाकूगु खनेमदु । थजाःगु अवस्थाय् स्थानीय विषयया छगू सफू नेपालभाषां हे ब्वंकेगु धकाः गुगु नीति पारित याःगु दु, व तसकं हे च्वछायबहःगु ज्या खः ।

नेपालभाषाया माध्यमं आखः ब्वंकेगु नितिं छगू तगिंनिसें च्यागू तगिंतकया पाठ्यक्रम तयारीया नितिं अन्तिम रुप बीगु नितिं वंगु आइतवाः यँया राष्ट्रिय सभागृहस विज्ञपिंलिसे अन्तरक्रिया ज्याइवः नं जुल । महानगरपालिकाया शिक्षा विभागं स्थानीय सरकारपाखें हे पाठ्यसफू तयार यानाः ब्वंकेगु अधिकार बियातःगु थुगु 'स्थानीय विषय' न्हापां खस नेपालीभासं ब्वंकेगु तयारी यानाच्वंगु खःसां नगरसभां थुगु विषय नेपालभाषाया माध्यमं ब्वंकेगु नीति पारित याःगु खः ।

स्थानीय विषय नेपालभाषाया माध्यमं ब्वंकेगु नीति पिहांवःगुली थुकियात कयाः महानगर प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यं नगरसभां पारित जूगु क्वःछिना गथे खः अथे हे लागू याय्त निर्देशन नं बीधुंकूगु दु । अथेखःसां अभ नं थुगु विषय कार्यान्वयन याय्त उलि हे थाकुइगु खँय् निगू मत मदु । महानगर दुनेया सामुदायिकलिसें निजी ब्वनेकुथी थुगु विषय ब्वंकेगु नितिं उलि हे जनशक्ति तयार याय्माःगु आःया आवश्यकता खः । प्रत्येक ब्वनेकुथिपाखें थुगु विषय ब्वंकेगु ज्या जुल धाःसा नेवाःतय्त लजगाः दइगु खँय् निगू मत दइमखु, अथे हे नेपालभाषा ब्वनाः छु दइ धाइपिनिगु नितिं नं थ्व छगू बांलाःगु लिसः जुयाबी । खय्त ला नेपालभाषाया ब्वनाः थुकियात व्यवसायिक व लजगाःमूलक दय्के मफूगुलिं हे थुकिया महत्व मखनाच्वंगु खः, तर हरेक दृष्टिकोणं उलि हे महत्वपूर्ण जुयाच्वंगु थुगु भाषा बुलुहुँ न्हनावनाच्वंगु अवस्थाय् दु ।

अथे हे थुगु नीति स्थानीय भाषा संरक्षण सम्बर्द्धन याय्गु खँय् छगू माइलस्टोन खः धाःसां पाइमखु । आः थजाःगु महत्वपूर्ण खँय् नेवाः न्हयलुवातसें कार्यान्वयनया नितिं ग्वाहालि याय्माःगु दु । आखः ब्वंकेगु नितिं स्यनामित उत्पादन याय्गु, तालिम बीगु आदि ज्या नं बीमालेफु । नेपालभाषाया थीथी संघसंस्थापाखें महानगरपालिकायात भिन्तुना देछाय्गुया नापनापं कार्यान्वयनया नितिं उलि भूमिका म्हितेमाःगु खनेदु । अभ नेवाःतय्त लजगाः दइगु ग्याचिकुं अभ नं महितातसें नेपालभाषाया माध्यमं मब्वंकेगु नितिं अनेकौं तिकडम याय्त नं ग्वसाः ग्वय्फु । उखेपाखें नं सचेत जुयाच्वनेमाःगु थौंया आवश्यकता नं खः ।

च्वमिपिन्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ । छिकपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्वना । पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्वना ।

लहना वाःपौ
झोछँ, यँ
lahana.news@gmail.com

महामारीया इलय् नेवाःतय्त आक्रमण म्हिगाः व थौं

आदिवासी नेवाःतसें गुथि धइगु थःपिनिगु प्रथाजन्य संस्था खः, अले गुथियात स्वायत्तता व स्वशासन बीमाःगु नापं नेवाःतय्गु गुथिया नितिं ब्यागलंकथंया ब्यवस्था याय्माः धकाः बटम लाइन राज्ययात लःल्हाना तय्धुंकूगु अवस्थाय् हे गुथि सुभ्राव सम्बन्धि छगू समिति नीस्वन, व नं छम्ह नेवाः सांसदया नेतृत्वय् ।

श्रीकृष्ण महर्जन

नेवाःतय्गु सन्दर्भय् महामारीया सवालय् कयाः स्वय्गु खःसा थौंकन्हय् कोरोना महामारीया हुनिं लिच्वः लानाच्वंगु दुसा न्हापा तःकै महामारीया खँ नं दु । अबल् वःगु तःकैयात 'विफर' धाइगु खः । तत्कालिन जुजु रणवहादुर शाहया ई (सन् १७७७-१८०५) तक स्वनिगलय् वःगु तःकै अर्थात विफर खः । थौंस्वयां थ्यंमथ्यं निसः व नीस्वदँ न्हयःया घटना खः । अबलय् रणबहादुर शाह नं थः चीधिकःम्ह कलाःपाखें बूम्ह गीर्वाणयुद्ध विक्रम शाहयात तःकै मपुनेमा धकाः स्वनिगःया आदिवासी नेवाःत मध्ये मस्त दुपिन्त पितनाछ्वःगु खः । अबलय् नेवाःतय्त छगूकथं लिना छ्वःगु खः । मस्त ज्वनाः तामाकोशी पुला वनेमाःगुकथं लिना छ्वःगु खः । आपालं नेवाःतसें मस्त लँ दथुइ हे सीपिं खुसिइ चुकेत स्वलं खसिइ तकं चुइके मब्यूगु, तसकं दुःख ब्यूगु घटना खः । व महामारीया इलय् यक्व हे नेवाःतय्त पितना छ्वःगु खः । लखौं नेवाःत स्वनिगः त्वःताः वनेमाःगु अवस्था वःगु खः । नेपाः एकीकरणया नामय् गोरखा राज्य विस्तारलिपा नेवाःतय्त दकलय् तःधंगु आक्रमण याःगुकथं उगु ईया घटनायात कयाच्वंगु खः । रणबहादुर शाहया इलय् नेवाःतय्त याःगु आक्रमणया उगु ईयात कयाः म्येतकं दय्काः थौंतक नं हालाच्वंगु दु । उकिं तःकै वःगु इलय् नेवाःतय्त तसकं आक्रमण याःगु खः धकाः सकलसिनं धाय्गु यानाच्वंगु दु । उगु इलय् वःगु महामारीया नापनापं नेवाःतय्त आक्रमण याःगु इतिहासया खँ जुल ।

थौंया इलय् कोरोना महामारी वयाच्वंगु दु । थ्व इलय् नं नेवाःतय्गु संस्कृतिइ तःधंगु लिच्वः लानाच्वंगु अवस्था दु । द्वलंद्वःदँ न्हयवंनिसें न्हयानाच्वंगु संस्कृतियात तकं लिच्वः लाःगु दु । अले औपचारिककथंया पुजाआजाय् जक सीमित याय्माःगु अवस्था ब्वलंगु दु । नेवाः आदिवासीतय्गु पहिचान संस्कृतिइ कोरोना महामारीं तःधंगु लिच्वः लाकूगु खनेदु ।

कोरोना महामारीया हुनिं देय् लकडाउन जूगु थ्यंमथ्यं सच्छिन्हु क्यन । थ्व दथुइ नेपाःया राजनीतिइ नापं देशय् यक्वकथंया घटना जूगु दु । आपालं घटना नेवाः आदिवासीतलिसे स्वानाच्वंगु दुसा कयौं घटना नेवाःतलिसे खास हे सरोकार मदुगु विषय नं दु । देय्यात हे लिच्वः लाइगुकथंया घटना जुल धाःसा उकिं अप्रत्यक्ष रुपं नेवाःतय्त नं लिच्वः लाइगु स्वाभाविक हे खः । नेपाःया भूमि कालापानी, लिम्पियाधुरा, लिपुलेक लागाय् भारतं सतक दय्कूगु अले उकिया विरुद्ध नेपालय् जूगु आन्दोलन, अमेरिकी सहयोग सम्झौता एमसीसी, दल विभाजन याय्गु नितिं सरकारं हयाः लित काःगु विधेयकलिसें नेवाःतलिसे अप्रत्यक्ष रुपं स्वापू दुगु विषय खः । थजाःगु विषय यक्व दु । राजनीतिक घटनाक्रमय् दलतसें म्हितूगु भूमिकानिसें लकडाउनया इलय् हे सरकारं याःगु थीथीकथंया ज्याइवः नं नेवाःतलिसे अप्रत्यक्ष रुपं स्वापू दुगु विषय जुल ।

स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतलिसे अप्रत्यक्ष रुपं स्वापू दुगु विषय यक्व दयाः नं नेवाःतलिसे हे स्वापू दुगु अले नेवाःतय्त हे लिच्वः लाकीगुकथंया यक्व घटनाक्रमत नं विकसित जूगु दु । गथे कि आदिवासी नेवाःतसें गुथि धइगु थःपिनिगु प्रथाजन्य संस्था खः, अले गुथियात स्वायत्तता व स्वशासन बीमाःगु नापं नेवाःतय्गु गुथिया नितिं ब्यागलंकथंया ब्यवस्था याय्माः धकाः बटम लाइन राज्ययात लःल्हाना तय्धुंकूगु अवस्थाय् हे गुथि सुभ्राव सम्बन्धि छगू समिति नीस्वन, व नं छम्ह नेवाः सांसदया नेतृत्वय् । समिति न्हापा हे दय्कूगु जूसां नं अन्ततः लकडाउन जुयाच्वंगु इलय् हे व समाचार पिहां वःगुलिं 'क्वःजूगु व सिमा त्वःधूगु पाः लाःगु खः' लाकि योजनाबद्ध हे खः धकाः बिचाः याय्माःगु ई वःगु दु । न्हयाग्गु ज्या लकडाउनया इलय् हे यानाच्वंगु खनेदु ।

स्वनिगलय् ला नेवाःतसें यक्व बालं तयातःगु अवस्था दु । लकडाउनया इलय् बालं तकं काय्मते धकाः न्हापां सरकारं निर्देशन बीगु अले नेवाःतय्त ख्याय् गुकथंया ज्या नं याःगु खनेदु । अन्ततः प्यखेरं दबाव वनेवं सरकारं थःपिनिगु निर्णययात हे हीकेमाःगु अवस्था वःगु खः । थ्व नं महामारीया इलय् आक्रमणया छगूकथंया कुतः खः धकाः धाय्फइगु अवस्था दु ।

कोरोना महामारीया इलय् हे यक्व हे स्थानीय निकायपाखें नेवाःतय्गु जग्गा सितिकं जग्गा कयाः लँ तब्याः याय्गु ज्या नं थाय् थासय् यानाच्वंगु दु । कोरोना महामारी अले लकडाउनया इलय् जुल धाःसा पुचः मुना वय् मफइगु व छम्ह छम्ह वल धाःसा ह्ययकाः जिल ला, ख्यानाः जिल ला न्हयात्थें यानां जूसां नं थःपिनिगु ज्या पूवंका त्वःतेगु नापं ठेक्का काइपिन्त ज्या याके बीगु, कमिशन नय्गु नियतं ज्या जुयाच्वंगु अवस्था दु । अथे हे स्वनिगलय् न्हूगु प्यंगू शहर दय्केगु धकाः ज्या न्हयाकूगु दु । स्वनिगलय् प्वनाच्वंगु जग्गा हे मदय् केगु अले नेवाःतय्त भ्रन्भ्रन् अल्पमतय् लाकेगु नापं स्वनिगःयात मनूत च्वने मज्यूगु थाय्कथं हिलाः कंक्रिटया शहर दय्केगु, नेवाःतसें थःपिनिगु आदिभूमि खः धकाः

> नेवाःतय्त पहिचान, सभ्यता नापं अस्तित्वय् तकं मदिक्क आक्रमण जुयाच्वंगु थ्व इलय् नेवाःतसें थःपिं स्वनिगःया आदिवासीत खः, अले नेपालं अनुमोदन यानातःगु अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सन्धिइ न्हयथनातःकथं स्वनिगलय् छुं नं कथंया योजना दय्के न्हयः स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतय्गु सहमति काय्माः धकाः सः थ्वय्केगु व थुगु खँय् नेवाःत छगू मत जुया वनेमाःगु अवस्था दु ।

हे जूसां आखिर नेवाःतसें सरकारयात बटमलाइन बियातय्धुंकूगुयात वास्ता मयासे सरकार वनाच्वन धइगु खँ उकिं स्पष्ट जूगु दु । अथे हे लकडाउनया इलय् हे संशोधन याःगु भूमि सम्बन्धि विधेयककथं ज्या याय्त स्वल । गुगु विधेयककथं सुकुम्वासीतय्त जग्गा इनेगु नितिं आयोग तकं दय्कल । स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतय्गु भूमियात इना बीगु नियत तयाः नेवाःतय्गु अस्तित्वयात भ्रन् हे समस्याय् लाकेगुकथं लकडाउनया इलय् अजाःगु ज्या राज्यपाखें जुल धकाः नेवाःतसें ताय् कीगु स्वभाविक हे खः । अले उकिया विरोध नं यात । स्वनिगः व स्वनिगःया जःखः धइगु नेवाः भूमि खः । राज्यं अनुमोदन यानातःगु अन्तर्राष्ट्रिय कानून व सन्धीइ आदिवासीतय्गु सवालय् इमित पूर्व सुसूचित यानाः मन्जुरी मकायकं इमिगु लागाय् छुं नं कथंया योजना दय्के मदइगु, इमित स्वायत्तता व स्वशासन बीमाःगु नापं इमिगु पहिचानयात स्वीकार याय्माःगु खँ स्पष्ट रुपं न्हयथनातःगु अवस्थाय् नेवाःतसें उगु हे खँ ज्वनाः लकडाउनया इलय् हे नं विरोधया सः थ्वय्केगु ज्या याःगु खः । उकिं नेवाःतसें उगु आयोगनिसें ऐनयात कयाः तकं मदिक्क विरोधया सः थ्वय्केगु तकं धाय् मफय्केगुकथंया योजना सहितया ज्या न्हयाकूगु खनेदु ।

थुकथं स्वल धाःसा स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतय्त महामारीया इलय् आक्रमण याय्गु ज्या न्हापा रणबहादुर शाहया इलय् थें तुं थुगुसी नं जुयाच्वंगु खनेदु । स्वरुपय् पानाच्वंगु दु, अले न्हूकथंया आक्रमण जुयाच्वंगु दु । तर महामारीया इलय् हे आदिवासी नेवाःतय्त आक्रमणया घटनात जुयाच्वंगु दु धकाः धाय्फइगु अवस्था दु । थुकथं नेवाःतय्त पहिचान, सभ्यता नापं अस्तित्वय् तकं मदिक्क आक्रमण जुयाच्वंगु थ्व इलय् नेवाःतसें थःपिं स्वनिगःया आदिवासीत खः, अले नेपालं अनुमोदन यानातःगु अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सन्धिइ न्हयथनातःकथं स्वनिगलय् छुं नं कथंया योजना दय्के न्हयः स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतय्गु सहमति काय्माः धकाः सः थ्वय्केगु व थुगु खँय् नेवाःत छगू मत जुया वनेमाःगु अवस्था दु । अथे हे नेवाः भूमि, नेवाः संस्कृति अले नेवाः पहिचान व सभ्यतायात तकं लिच्वः लाइगुकथंया छुं नं ज्या याय् दइमखु धकाः सः थ्वय्का वनेगु नितिं आदिवासी नेवाःतय्त जागरण ब्वलंका वनेमाःगु थौंया आवश्यकता खः ।

नारांद्यः व हरिशयनी एकादशि

नारांद्यः योग निन्द्राय् मग्न जुयाच्वंगु प्यलाया ई अर्थात चतुर्मासया इलय् यक्व हे मुख्यगु नखःचखः लानाच्वंगु दु । थजाःगु नखःचखः व पर्वय् नारांद्यः व मेपिं द्यःत धाःसा थपाय् हाकःगु ईतक न्ह्यः वय्काच्वनीगु खःसा थ्व विश्वया सृष्टिया नियन्त्रण, पालनपोषण व सुन्तलित व्यवस्था सुनां याइगु जुइ ?

कल्याण मित्र

हिन्दू धर्म शास्त्र व पुराणय् वर्णन यानातःकथं आषाढ शुक्ल हरिशयनी एकादशि कुन्हुनिसें कार्तिक शुक्ल हरिबोधिनी एकादशितक प्यला नारांद्यः द्यनाच्वनी हं । थ्व निगू हरिशयनी व हरिबोधिनी एकादशियात तःधंगु एकादशि नं धायगु याः । खयूत ला दँयूदसं २४गू एकादशि लाः वइ । अधिकमास लाइगु दँय् धाःसा निगू एकादशि तनाः मुक्कं २६गू एकादशि लाइ । थुपिं एकादशि मध्ये हरिशयनी एकादशि कुन्हु नारांद्यः द्यनीगु व हरिबोधिनी एकादशि कुन्हु न्ह्यलं चायकीगु जुयाः थ्व निगू एकादशियात तःधंगु एकादशि भाःपियाः तःजिक हनीगु खः । अले उगु हे कथं अवसं च्वनाः भक्तजनतसें अतिकं श्रद्धाभाव तयाः थुगु एकादशि हनाच्वनी ।

छगू पौराणिक बाखनय् स्वापू दुगु धारणाकथं विश्वास यानातःगु दु कि 'यथा दे हे तथा देवे'या भावनाकथं दँयूदसं आषाढ महिनाया शुक्ल पक्षया हरिशयनी एकादशि कुन्हु भगवान विष्णु व लक्ष्मी, त्रयोदशि कुन्हु कामदेव, चतुर्दशि कुन्हु यक्षदेव, पुन्हि कुन्हु महाद्यः, प्रतिपदाय् ब्रह्मा, दुतियाय् विश्वकर्मा, तृतियाय् पार्वतीलिसें यक्व द्यःत प्यलाया निर्तिं द्यनी अर्थात विश्राम याइ । थथे धाय् कि दँयूदसं भिंनिलाय् प्यला थुपिं द्यःतसें निन्द्राकाल अर्थात न्ह्यः वय्कीगु ई खः । उकिं थ्व अजू चायापूगु खँ नं जुल । मेगु शास्त्रीय धारणाकथं भगवान विष्णु अर्थात नारांद्यः जक प्यलातक योग निन्द्राय् च्वनीगु खः ।

नारांद्यः योग निन्द्राय् मग्न जुयाच्वंगु जुइमा वा मेपिं द्यःतयगु शयनकालय् च्वंगु छाय् मजुइमा, थ्व प्यलाया ई अर्थात चतुर्मासया इलय् यक्व हे मुख्यगु नखःचखः लानाच्वंगु दु । गथे कि मोहनि, स्वन्ति, गुरुपुन्हि, गथांमुगः चःह्रे, गुंला, नाग पञ्चमि, गुंपन्हि, सापारु, कृष्ण जन्माष्टमि, यँयाः पुन्हि थेंजाःगु नखःचखः लानाच्वंगु दु । थजाःगु नखःचखः व पर्वय् नारांद्यः व मेपिं द्यःत धाःसा थपाय् हाकःगु ईतक न्ह्यः वय्काच्वनीगु खःसा थ्व विश्वया सृष्टिया नियन्त्रण, पालनपोषण व सुन्तलित व्यवस्था सुनां याइगु जुइ ? थजाःगु सम्भव जुइ फइमखु, तर धार्मिकताया आधारय् द्यःतसें विश्रामय् च्वनीगु ईयात हे द्यनाच्वंगु खः धकाः तायकाच्वंगु नं धाइ । नारांद्यः योग निन्द्राय् जक च्वनीगु खः । वास्तवय् नारांद्यः गबलें नं न्ह्यः वय्की मखु । योग निन्द्राय् विश्राम जक यानाच्वनीगु खः धकाः नं धायगु याः ।

वास्तवय् नारांद्यः थ्व प्यलातक पाताल लोकय् वनाः बलिराजाया लुखा पिवाः च्वं वनीगु जुयाच्वन । धायत ला शास्त्रय् न्ह्यथनातःकथं नारांद्यः क्षीर सागर शेषनागया शैयाय् द्यनाच्वनीगु धयातःगु दु । शेषनागया शैयाय् द्यनाच्वंसां बलिराजाया लुखा पिवाः जुयाच्वनीगु खः नं धयातःगु दु । शास्त्रय् न्ह्यथनातःकथं दैत्यराज बलिराजा अतिकं धार्मिक व दानीम्ह जुजु खः । बलिराजां दान ब्युब्युं यक्व हे दान बियाच्वंगु पूण्यया प्रभावं यानाः देवराज ईन्द्रं हे थःगु लोक त्वःतेमाःगु अवस्था वल हं । अले द्यःतयू हाहाकार जुल हं । बलिराजा ईन्द्रलोकय् वयाः ईन्द्राशनय् च्वं वइ धकाः दक्व द्यःत ग्यात खनि । अले देवराज ईन्द्रं सकल द्यःत नापं ब्वनाः नारांद्यःया थाय् वनाः प्रार्थना याःवन खनि । अले उमिसं नारांद्यःयात बलिराजायात पनेत इनाप नं यात । नारांद्यवं बामन रुप कयाः बलिराजायाके भिक्षा फ्वं वनी । बामनरुपी नारांद्यवं बलिराजायाके स्वपलाः तयगु थाय् दुसा गाः धकाः फ्वनी । नारांद्यवं छल यानाः छ पलाखं सर्गः, निगूगु पलाखं मर्त्यलोक काइ । अले स्वंगूगु पलाः तयगु थाय् मदयूवं बलिराजां थःगु छ्यं फयाबी । नारांद्यवं बलिराजाया छ्यनय् पलाः तयूवं बलिराजा पाताल लोकय् हे दुसुना वी । अले बलिराजां नं प्यलातक नारांद्यः थःगु लुखा पिवाः जुयाच्वनेमाःगु शर्त तइ । नारांद्यवं नं बलिराजाया शर्त पालना यानाः आषाढ शुक्ल हरिशयनी एकादशिनिसें प्यलातक द्यनाच्वनीगु व कार्तिक शुक्ल हरिबोधिनी एकादशि कुन्हु दनावइ धइगु मान्यता दु ।

थ्व हरिशयनी एकादशि कुन्हुनिसें चतुर्मास ब्रत सुरु जुइ । अथे जुयाः एकादशि कुन्हुनिसें ब्रत च्वनाः छँय् तुलसीया मा पिनाः न्हिन्हि सुथय् लः बियाः उकिया जल त्वनेमाः ।

थ्व चतुर्मासया इलय् अर्थात आषाढ शुक्ल हरिशयनी एकादशिनिसें कार्तिक शुक्ल हरिबोधिनी एकादशि कुन्हु प्यलातक गुगुं नं कथंया मंगल व भिंगु ज्याखँ याय् मज्यू धयागु धार्मिक मान्यता दु । अथे जुयाः थ्व इलय् साइत पिहां वइमखु । अथे खःसां गुलिसिनं धाःसा मोहनि, नखःबलय् साइत स्वयम्वाः धकाः इहिपाः नं याइ । तर शास्त्रया मान्यताकथं मनूतसें भिंगु व मंगल ज्याखँ याय्माल धाःसा थ्व चतुर्मास धुंकाः अर्थात हरिबोधिनी एकादशि धुंकाः सकिमिला पुन्हि लिपा जक याइ । बैदिक परम्पराकथं धाःसा सूर्य उत्तरायण जुइधुंकाः जक भिंज्या याय् माः धयातःगु दु । चतुर्मास जःछि नारांद्यःया उपासना यानाः धार्मिक परम्पराकथं नारांद्यःया महिमा पाठ याइ ।

महर्षि भारद्वाजया धापूकथं एकादशिया ब्रत च्वनीम्ह मिजं वा मिसां व कुन्हु असत्य खँ ल्हायगु, बारम्बार जलपान याय्गु, हिंसा याय्गु, अपवित्र जुइगु, ग्वाः ग्वय् नयगु, वा चुलेगु, न्हिनय् द्यनेगु, मैथुन, जू म्हितेगु, चान्हय् द्यनेगु व पतित मनूतलिसे खँ ल्हायगु थेंजाःगु ११गू ज्याखँ त्याग याय्माः ।

आलस्य त्याग यानाः प्रसन्न जुयाः षोडषोपचारं नारांद्यःयात पुज्याय्माः । प्रत्येक प्रहरय् आरती याय्माः । वाद्यवादन, म्ये व नृत्य यानाः जाग्राम च्वनाः गीता व विष्णु सहस्र नांया पाठ याय्माः । एकादशिया छ्न्हु न्ह्यः दशमि कुन्हु स्नान यानाः म्ह शुद्ध यानाः चित्त नं शुद्ध यानाः न्हिया च्यागूगु ब्वय् अर्थात सूर्द्यःया जः दुबलय् हे भोजन यानाः ब्रह्मचर्यया पालन यानाः बहनी विश्राम याय्माः । बहनी भोजन याय् मज्यू । ब्रत कुन्हु स्नान आदि नित्यकर्म याय्धुंकाः नारांद्यःयात थथे प्रार्थना याय्माः, "हे नारांद्यः पुरुषोत्तम, केशव थौं छःपिंया प्रसन्नताया निर्तिं न्हि व चान्हय् नं संयम-नियमकथं जिं पालना याय् फयूमा । जिगु द्यनाच्वंगु ईन्द्रीयपाखें गुगुं नं कथंया विकलता, भोजन वा मैथुन क्रिया जू वंसां वा जिगु वाय् न्हापा हे अन्न प्यपुनाच्वंगु दुसा हे पुरुषोत्तम छःपिन्सं थ्व फुक्क खँय् क्षमा याना बिज्याहुँ ।" थथे विधिविधानकथं पूर्वक एकादशिया ब्रत च्वनेमाः ।

थ्व हरिशयनी एकादशि कुन्हुनिसें चतुर्मास ब्रत सुरु जुइ । अथे जुयाः एकादशि कुन्हुनिसें ब्रत च्वनाः छँय् तुलसीया मा पिनाः न्हिन्हि सुथय् लः बियाः उकिया जल त्वनेमाः ।

(क) व्यापारी त्यासा
(ख) हायरपर्चेज त्यासा
(ग) आवासीय त्यासा
(घ) शेयर त्यासा
(ङ) मुद्दती रसिद धितो त्यासा
(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
ह्वनाछेँ, पाको, न्हूसतक, यैं, नेपाः
फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

हाल कोरना भाइरस महामारीको कारण बन्दाबन्दीको समयमा संचार क्षेत्रमा संलग्न बाहेकका ब्यक्तिहरूले संचार क्षेत्रको हवाला दिंदै संचारमाध्यम तथा सामाजिक संजालमा अफवाहपूर्ण बिषय सम्प्रेषण गर्ने, अनाधिकृत रुपमा परिचयपत्र, पोसाक र सवारी साधनको प्रयोग गर्ने र सामाजिक मर्यादा बिपरितका क्रियाकलाप गरेको गुनासो आएको हुँदा कोही कसैले पनि गैरकानूनी क्रियाकलाप नगर्नु हुन अनुरोध छ । यदि यस्तो भएको पाइएमा कानून बमोजिम कार्वाही हुने ब्यहोरा सूचित गरिन्छ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

मोहनीया चालंनिसें न्ह्याइगु ख्वपया नवदुर्गा

किपा : सन्देश मुनिकार

‘ड्रिम टिम’ जुल लिभरपुल

प्रजीत शाक्य

लिभरपुलया थुगु सफलताया फुक्क जस प्रशिक्षक योर्गेन क्लोपयात बियाच्वंगु दु । क्लोपं हे लिभरपुलया टिमयात कायापलट याःगु खः धाःसां पाइमखु । सन् २०१५य् क्लोपयात प्रशिक्षककथं क्लबय् हःगु लिभरपुलया दकलय् पाय् छिगु क्वःछिना जुयाबिल । यूरोपय् संघर्ष यानाच्वंगु लिभरपुल क्लोपं जिम्मेवारी काःगु न्हापांगु सत्रय् हे यूरोपा लिगया फाइनलय् थ्यन ।

इङ्गलिस प्रिमियर लिगयात विश्वया हे उत्कृष्ट घरेलु लिग फुटबलकथं कायगु याः । थ्व लिग विश्वया हे दकलय् थिकेगु कासा नं खः । गौरवशाली इतिहास, उत्कृष्ट कासामित दुथ्याःगु व १९-२०गू टिम दथुइ जुइगु धेंधेंबल्ला, बिचाः मयाःकथं जुइगु नाटकीय कासां नं फुटबल सत्रय् अप्वः धइथें प्रिमियर लिगया चर्चा जुइगु याः । थुगुसी लिभरपुल च्याम्पियन जुइधुंकाः थुगु प्रिमियर लिगया चर्चा झन् थहांवंगु दु ।

लिभरपुलं उपाधि त्याकूबलय् थुलिमछि बयबय् छाय् जुल ले ? थुकिया यक्वः हुनित दुगु जुल । छगू ला लिभरपुल विश्वया हे दकलय् तःधंगु, इतिहास दुगु व प्रतिष्ठित क्लब मध्ये छगू खः । विश्वय् लिभरपुल टिमया थें ‘डाइ हार्ट’ समर्थक म्हो हे टिमय् जक दइ । उकिं उपाधि त्याकेधुंकाः सामाजिक सञ्जालय् लिभरपुल तसकं बयबय् जुल । लिभरपुलया समर्थकतसें सामाजिक दुरी नालेमाःगु नियमयात तक नं ल्वमंकाः लसता प्वंकेगु ज्या जुल । लिभरपुल च्याम्पियन जुइधुंकाः द्वलंद्वः समर्थकत (अप्वः धइथें मास्क तयाः) घरेलु रङ्गशाला एनफिल्डय् मुन । विश्वया नांजाःपिं ब्यक्तित्वपिन्सं सामाजिक सञ्जालपाखें भिन्तुना देछायगु ज्या जुल ।

अझ लिभरपुलया समर्थकत वंगु स्वीदँ न्हयःनिसें थुगु लसतायात पियाच्वंगु खः । सन् १९९०लिपा लिभरपुलयात प्रिमियर लिगया उपाधिं साला कयाच्वंगु खः । अथेखःसां लिभरपुल प्रिमियर लिगय् दकलय् अप्वः ताःलाःगु क्लबमध्ये छगू खः । लिभरपुलया थ्व १९क्वःगु लिग उपाधि खः । प्रिमियर लिगय् दकलय् अप्वः उपाधि ल्ह्वंगु धलखय् लिभरपुल निगूगु थासय् लानाच्वंगु दु । शीर्ष स्थानय् लानाच्वंगु मान्चेस्टर युनाइटेड स्वयां लिभरपुल छगू जक उपाधिं ल्यूने लानाच्वंगु दु ।

कोरोना भाइरसया हुनिं लिग ठप्प जुयाच्वंगुलिं लिभरपुलया उपाधि स्वला ल्यूने लाःवन धाःसां पाइमखु । वंगु मार्चय् लिग द्यूगु इलय् हे लिभरपुलं उपाधि त्याकीगु पक्कार्थे जुइधुंकूगु खः । छाय्धाःसा उगु इलय् हे लिभरपुल २५गू ल्याखं न्हयःने लानाच्वंगु खः । वंगु वालय् थःगु हे घरेलु कासाख्यलय् क्रिष्टल प्यालेसयात प्यंगू गोलं बुकेधुंकाः लिभरपुल उपाधि लिक्क थ्यंगु खः । लिभरपुलया उपाधि ल्ह्वनेगु ईयात अझ ताहाः याय्गु नितिं सिटीं वंगु विहिवाः चान्हय् स्टामफोर्ड ब्रिजय् चेल्सीयात बुकेमाःगु खः । तर लिच्वः अःखः जुयाबिल । आःतक लिभरपुलं यइपुस्सेच्वंक आक्रामक ब्वज्यापाखें ३१गू कासाय् २८गू कासा त्याकेत ताःलात । लिभरपुल वाट् फोर्डय् म्हितूगु कासा बूगु हे थुगु सत्रय् छगू जक पराजित जूगु कासा जुल ।

लिभरपुल न्हय्गू कासा म्हिते ल्यंदनिबलय् हे च्याम्पियन जूगु खः । गुगु दकलय् याकनं लिगया उपाधि ल्ह्वंगुया कीर्तिमान नं जुयाबिल । थ्व स्वयां न्हयः न्यागू कासा म्हिते ल्यंदनिबलय् हे उपाधि त्याकाः म्यानचेस्टर सिटी व म्यानचेस्टर युनाइटेडं कीर्तिमान तयातःगु खः । थुगु सत्र क्वचाइबलय् तक अझ नं लिभरपुलया न्हयःने मेमेगु कीर्तिमान तयगु ह्वःताः नं दनि धाःसा पाइमखु ।

लिभरपुलं प्रिमियर लिगय् १०० वा व स्वयां अप्वः ल्याः कयाः कीर्तिमान दयकेफइ । गुगु कीर्तिमान आःतक म्यानचेस्टर सिटीया नामय् दु । सन् २०१७/१८य् सिटीं १००गू ल्याःलिसें उपाधि ल्ह्वंगु खः । छगू हे सत्रय् दकलय् अप्वः कासा त्याकूगु (३२गू) कीर्तिमान नं लिभरपुलं दयकेफइ । लिभरपुलं आःतक ३१गू कासाय् २८गू कासा त्याकेधुंकूगु दु । अथे हे छगू हे सत्रय् घरेलु कासाख्यलय् व विपक्षीया कासाख्यलय् दकलय् अप्वः कासा त्याःगुया कीर्तिमान तयगु ह्वःताः नं लिभरपुलया न्हयःने वयाच्वंगु दु । थ्व बाहेक निगूगु थासय् लानाच्वंगु टिमलिसेया ल्याःया अन्तर तब्याः यासें उपाधि त्याकेगु कीर्तिमान नं लिभरपुल लिक्क थ्यनाच्वंगु दु । आःतक दकलय् अप्वः १९गू ल्याःया अन्तर कायम यासें प्रिमियर लिग त्याःगु कीर्तिमान दयाच्वंगु जुल । लिभरपुल आः हे नं निगूगु थासय लानाच्वंगु सिटीलिसें २३गू ल्याखं न्हयःने लानाच्वंगु दु ।

लिभरपुलया थुगु सफलताया फुक्क जस प्रशिक्षक योर्गेन क्लोपयात बियाच्वंगु दु । क्लोपं हे लिभरपुलया टिमयात कायापलट याःगु खः धाःसां पाइमखु । सन् २०१५य् क्लोपयात प्रशिक्षककथं क्लबय् हःगु लिभरपुलया दकलय् पाय्छिगु क्वःछिना जुयाबिल । यूरोपय् संघर्ष यानाच्वंगु लिभरपुल क्लोपं जिम्मेवारी काःगु न्हापांगु सत्रय् हे यूरोपा लिगया फाइनलय् थ्यन । क्लोपं थःगु निगूगु सत्रय् लिभरपुलयात च्याम्पियन्स लिगया फाइनलतक थ्यंकल । च्याम्पियन्स लिग विश्व फुटबलय् हे दकलय् तःधंगु प्रतिष्ठित फुटबल कासा खः । व लिपा क्लोपं थःगु स्वंगूगु सत्रय् लिभरपुलयात च्याम्पियन्स लिगया बिजेता हे यानाबिल । गुगु लिभरपुलया खुक्वःगु यूरोपेली ट्रफी खः । उगु हे दँय् लिभरपुल क्लब विश्वकपया विजेता नं जुल । क्लोपं लिभरपुलया इच्छा पूवंकाब्यूगु जुल । तर लिपांखुसी अन्तिम इलय् धलमल जूबलय् लिभरपुल स्वयां सिटी छगू ल्याखं जक ल्यूने लात । अथेखःसां लिपांगु सत्रय् हे लिभरपुलं ९७गू ल्याः दयकाः क्लबं कीर्तिमान दयकूगु जुल । वंगु फागुणय् वाट्फोर्डलिसे बुइ न्हयः प्रिमियर लिगय् लिभरपुलया अपराजित यात्रा ४४गू कासातक न्हयाःगु खः । उकिं आः हे क्लोपं दयकूगु थुगु टिमयात लिभरपुलया हे सर्वकालीन महान टिम नं धाःगु दु ।

टिमय् वयधुंकाः क्लोपं ट्रान्सफर मार्केटय् कासामि न्यायगु व मीगुली लिभरपुल गबलें हे चुकय् मजुल । थः लिभरपुलय् वयवं साडियो माने व जर्जिनियो विन्जाल्डमयात टिमय् हल । मेगु दँय् मोहम्मद सलाह, एण्डी रोबर्ट्सन व एलेक्स ओक्लेड च्याम्बरलिन लिभरपुलय् संलग्न जुल । सन् २०१८य् लिभरपुलं भर्जिल भान डिक ९०गू लख ३० द्वः डलरय् दुथ्याकल । गुगु सम्झौतापाखें भान डिक विश्वया हे दकलय् थिकेम्ह डिफेण्डर जुयाबिल । फाबिनो, नाबी किइटा व जर्दान साकिरीथें जाःपिं विश्वस्तरीय कासामित नं लिभरपुलया जर्सीइ खनेदत । थुकिया नितिं लिभरपुलं ममाडाउ साको, डोमिनिक सोलान्के, डेनी वार्ड, डेनी इन्स, क्रिष्टियन बेन्टेके व जोर्ड इबे थेंजाःपिं कासामित म्यूगु खः ।

सन् २०१९या बालन डि ओर अवार्डय् लिभरपुलया न्हयम्ह कासामित भर्जिल भान डिक, मोहम्मद सलाह, साडियो माने, रोबर्टो फर्मिन्हो, ट्रेण्ट अलेक्ज्याण्डर आर्नोल्ड, जर्जियो विन्जाल्डम व आलिसन संक्षिप्त धलय् लाःगुलिं नं क्लोपया खुबीयात स्पष्ट याःगु दु । अग्रपंक्तिइ मोहम्मद सलाह, साडियो माने व रोबर्टो फर्मिन्हो, मिडफिल्डय् गबलय् हे त्यानुमचाइम्ह हेण्डरसन व डिफेण्डर भर्जिल भान डिक थेंजाःपिं कासामितयगु उपस्थितिं लिभरपुलयात थुगुसी “ड्रिम टिम” हे दय् काबिल ।

लिपांगु निदँय् च्याम्पियन्स लिग, क्लब विश्वकप व प्रिमियर लिगया उपाधि, कीर्तिमान मुक्कं ल्याः व कीर्तिमान विजयी यात्रां छगू इलय् कमजोर व्यवस्थापनं न्हयानाच्वंगु व ल्याः धलखय् भिंगुंगूगु थासय् लाःगु लिभरपुल टिमय् चमत्कार हे जूगु दु धकाः धायत बाध्य यानाबिल । लिपांगु भिदँया स्थिति स्वयगु खःसा लिभरपुलया थुगु सफलतायात कासाख्यलय् हे दकलय् तःधंगु सफलताया बाखं मध्ये छगू खः धाःसां पाइमखु ।

अन्धबिश्वास र कुरीतिमा लाग्दा जीवनमा आइपर्ने दुष्परिणामबारे जनसाधारणलाई सचेत र शिक्षित बनाउन असल नागरिकहरू अग्रसर भई मार्ग निर्देशन गर्नुपर्दछ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

पत्रकार श्रेष्ठयात याःगु दुर्वब्यवहारयात कयाः पत्रकार दबूया आपति

नक्वाःया तारकेश्वर गाउँपालिकाय् असार १० गते गाउँसभाया समाचार मुंकेगु नितिं वःपि पत्रकारपिन्त जूगु दुर्ब्यवहारयात कायः नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू नं छगू बिज्ञप्ति पिथसें बिरोध याःगु दु।

प्रेस स्वतन्त्रताया संरक्षण एवं ब्यापक अभ्यासय् सक्रिय जुइमाःगु स्थानीय तह व जनप्रतिनिधिपिन्स हे पत्रकारपिन्त दुर्ब्यवहार, आक्रमणया कुतःलिसें क्यामेरा तकं तछ् याःगु घटनायात कयाः नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया ध्यानाकर्षण जूगु न्ह्यथनातःगु दु।

नुवाकोट जिल्ला, तारकेश्वर गाउँपालिकाय् वंगु २०७७ असार १० गते जूगु गाउँसभाया गाउँपालिका अध्यक्षं नीति तथा कार्यक्रम न्ह्यब्वयूत्यंगु इलय् समाचार संकलन याःवःपिं नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया दुजः त्रिशुली खबर साप्ताहिकया सम्पादक नवदीप श्रेष्ठ व मिक्स एफएमया प्रमुख विष्णुप्रसाद अधिकारीयात दुर्ब्यवहारलिसें आक्रमण याय्गु कुतः जूगु नापं टिभी त्रिशुलीया समाचार प्रमुख सुजीत भण्डारीयाततकं आक्रमणया कुतः, सवारी साधन व क्यामेरा लाका कयाः तोडफोड याःगु घटनायात बिरोध याःगु दु।

तारेकश्वर गाउँपालिका वडा नं. १या अध्यक्ष दयानिधि अधिकारी, वडा नं. ३या अध्यक्ष सूर्यमान श्रेष्ठ व वडा नं. ६या अध्यक्ष ज्ञानेन्द्र तामाडंपिन्स क्यामरा लाका कयाः उकथं दुर्ब्यवहार याःगु खः।

प्रेस स्वतन्त्रताया नितिं हाकूगु दाग जूगु उगु घटनाय् दुथ्याःपिं दोषीयात कारवाहीनापं क्षतिपूर्तिया जोडदार माग याःगु दुं। पत्रकारिता क्षेत्र मर्यादित व सुरक्षित दय्काः पत्रकारपिन्त न्ह्याबलें प्रोत्साहित जुइमाःगु वातावरण दयकेत जनप्रतिनिधि, प्रशासन तथा नागरिक समाजयात अपील याःगु दु। कोरोना संक्रमणया जोखिम दुगु इलय् थःगु ज्यानया तकं पर्वाह मयासे क्रियाशील पत्रकारपिन्त निरुत्साहित याइगु थजाःगु घटना हाकनं मजुइकेत सकसित प्रतिबद्ध जुइत दबुलिं इनाप याःगु दु।

रेडक्रस छत्रपातिपाखें हिदान

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, छत्रपातिपाखें यैं महानगरपालिका १७या वडा भवनय् हिदान ज्याइवः जुल। उगु ज्याइवलय् नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, यैंया सभापति मथुराराम श्रेष्ठ, १७ वडाध्यक्ष नविन मानन्धर, वडा सदस्यपिं, ब्लड डोनर्स एशोसियसन नेपाल (ब्लोदान)या सल्लाहकार राजेन्द्र श्रेष्ठ, ब्लोदानया केन्द्रीय दुजःलिसें यैं-२४या वडा दुजः विनोद तुलाधर, यैं-१९या वडा दुजः मधुसुदन प्रधान, नेपाली कांग्रेसया राजुराज जोशीलिसें स्थानीय संघसंस्था व स्थानीय बासीपिनिगु उपस्थिति दुगु खः।

ज्याइवःया संयोजन ध्रुव मानन्धरं यानादीगु खः।

शंखरापुर नगरपालिकाया न्याक्वःगु नगरसभा

शंखरापुर नगरपालिकाया न्याक्वःगु नगरसभा जुल। ज्याइवलय् शंखरापुर नगरपालिका प्रमुख सुबर्ण श्रेष्ठ आब २०७७/७८या बजेट न्ह्यब्वयादीगु खः। प्रदेशपाखें १गू अर्ब बजेट फ्याःगु खँ धयादिल। थुगु ज्याइवःस प्रमुख श्रेष्ठं शंखरापुर नगरपालिकाया थःगु हे भवन दय्केगु, सक्वय् न्हूगु बसपार्क दय्केगु, कृषि बिमा ज्याइवः, आलु जोन दय्केगु, जहरसिं पौवाय् गणेशमान पार्क दय्केगु, मणिचुड सालिनदि बिकास याय्गु, सक्वंनिसे भोटेचौरतक लँ पीच याय्गु, जहरसिंपौवानिसें बाउनपाटीतक लँ तब्याः याय्गु, इन्द्रायणी स्वास्थ्य केन्द्र दय्केगु, शंखरापुर नगरयात शंखरापुर नगरग्राम दय्केगु व शंखरापुर नगरया जनताया सुरक्षा नितिं त्वाःत्वालय् सिसि क्यामेरा तय्गु कनादिल।

अथे हे, उप-प्रमुख शुक्रलक्ष्मी श्रेष्ठ मिसापिनिगु नितिं असहाय सुत्केरी स्वास्थ्य सेवा ज्याइवः अन्तर्गत सुत्केरीपिन्त नय्गु त्वनेगु व वासः सितिकं बीगु बचं बियादीगु खः। ज्याइवलय् नेकपाया नगर परिषदया अध्यक्ष निरोज केसी, नेपाली कांग्रेसया प्रतिनिधि राजभाइ मानन्धर, राप्रपाया प्रतिनिधि गोबिन्द प्रसाद श्रेष्ठ व होमनेट नेपालया प्रतिनिधि बुद्धभक्त चित्रकारपिन्सं थःथःगु नुगःखँ तयादीगु खः।

न्यातपौ देगःया बुसादँ

ख्वपया न्यातपौ देगःया बुसादँ न्याय्कल। वंगु छुं न्हिं न्ह्यवंनिसें देगःया पल्लिइ यचुपिचु यानाः ध्वाँय् ब्वय्काः बुसादँ न्याय्कूगु खः। न्यातपौ देगः ने.सं. ८२२स दिल्ला पारुया न्हि कुन्हु दय्केगु क्वचाःगु लसताय् थुकथं दँय्दसं बुसादँ न्याय्केगु परम्परा न्ह्यानाच्वंगु दु।

बुसादँ न्याय्केगु इवलय् तुयुगु कापतय् ह्याउँगु चन्द्रकार दुगु ध्वाँय् ब्वय्कूगु खः। उगु ध्वाँय्यात ख्वप भासं भूषादान धाइ। न्यातपौ देगः जुजु भूपतिन्द्र मल्लया पालय् तान्त्रिक विधिं दय्कूगु उगु देगः खुलाया दुने दय्के ज्या क्वचाय्कूगु विश्वास यानातःगु दु। देगःया नितिं ख्वप नगरपालिकां ६५गू लख १३द्वः तकाया बजेट फ्यानातःगु दु।

थुगुसी...

रथ जात्रा याय्त नं जोशीपाखें साइत वय्माःगु जुयाच्वन। साइत वःसां अवस्था स्वयाः जक रथ सालेगु जात्रा पक्षं धाःगु दु। आः संक्रमितया ल्याः थहांवनाच्वंगु व जोखिम अप्वयाच्वंगु अवस्थाय् जात्रा जुइमखूगु वय्कःपिनिगु धापू दु। जात्रा मजूतल्ले द्यःयात रथय् हे तयातय्गु नं वय्कःपिन्सं धाःगु दु।

जात्रा पक्षया थज्याःगु धापू वयाच्वंसां आःया अवस्थाप्रति चिन्तितपिं धाःसा ढुक्क जुइफयाच्वंगु मदु। जात्रा मयाय्गु जूसा रथ छाय् दय्कल ले धइगु न्ह्यसः दनाच्वंगु दु। संक्रमणया जोखिम अप्वयाच्वंबलय्, संक्रमितया ल्याः थहां वनाच्वंगु जक मखसें स्वनिगलय् दुने हे न्हिं न्हिं संक्रमित खनेदयाच्वंगु इलय् जात्रा याय् हे मज्यू धइगु कथं समाजय् सः दनाच्वंगु दु। यैं, ख्वपय् दक्व दक्व जात्रा बन्द जूबलय् यलय् जक छाय् जात्राया तयारी धकाः नं विरोध जुयाच्वंगु दु।

थ्व खँया विषयस जिल्ला प्रशासन ज्याकू यलयात धाःसा छुं हे जानकारी मदुगु धाःगु दु। यल जिल्लाया सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी खिमलाल भुषालं रथ दय्काच्वंगु विषयस आःतक्क जिल्ला प्रशासन ज्याकूयात छुं हे जानकारी मवःनिगु धयादिल। आःया अवस्था धइगु लकडाउन चीका हे मछ्वःनिगु व भचा छ्वासूगु जक खःगु धासें भुषालं छुं नं सामाजिक गतिविधि याःसां १५म्हं आपाः मनू मुनेमज्यूगु नियम लागू दनिगु लुमंकादिल। रथ दय्केगु तक १५ तक्क मुनाः याय्जीगु तर जात्रा हे याय्गु धइगु आःया अवस्थाय् सम्भव हे मदुगु वय्कलं धयादिल। सभा, समारोह, सेमिनार, जात्रापर्व लगायतया गतिविधि याय्त आः नेपाल सरकारं पनातःगु दुगु धासें थुकथंया ज्याखँ जूसा जिप्रकापाखें माःगु प्रकृया नालाः पनेगु धयादिल।

खतुं जात्रा पक्षं आःया अवस्थाय् जात्रा याय्मफइगु धयाच्वंगु दु। तर आम जनसमुदायपाखे दनाच्वंगु आशंकयात नं जात्रा पक्षं क्वलाकेमाः। जात्राया सम्वन्धय् योजना वा बिचाः छु खः सार्वजनिक याय्गु जात्रालिसे सम्वन्धित खलःपुचःया दायित्व खः।

कीर्तिपुर...

न्यागः मेसिन सेवापाखें न्ह्यात कि थ्यंमथ्यं २००म्हेसित सेवा बीफइगु जानकारी ब्यूगु दु। अथे हे, कीर्तिपुर नगर पालिकाया ग्वाहालिं कीर्तिपुर अस्पतालय् वइगु शुक्रवाःनिसे पिसिआर टेष्ट नं न्ह्याइगु जानकारी ब्यूगु दु।

दमाइचाघाटय्...

ल्यंदनीगु धेबा ३गू लख ९७द्वः च्यासः व न्ययूप्यतका जनसहभागितापाखें तइगु खँ धाःगु दु।

वाटर फिल्टर प्लाण्ट दय्केत प्रदेशं वइगु आर्थिक दँया नीति व ज्याइवलय् बजेट विनियोजित याकागु सांसद शाक्यं धयादीगु दु। सांसद शाक्यया कथं प्रदेशं १गू करोड ७५गू लख बजेट विनियोजित याःगु दु।

'थुकिं यानाः वइगु आर्थिक दँय् फिल्टर प्लाण्ट दय्केगु ज्या क्वचाइ। व लिपा लःया हाहाकारया समस्या ज्यनी। लिक्क लाःगु वडाय् नं लः इनेफइ।' सांसद् शाक्यं धयादिल। थुगु वडाया नापनापं १५, १८, १९ व २० वडाय् त्वनेगु लःया समस्यां स्थानीयवासीत हैरान जुयाच्वंगु दु।

२०६५ सालय् तत्कालीन भौतिक आवास तथा निर्माण मन्त्री हिसिला यमिया पहलय् काठमाण्डौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (केयुकेएल)पाखें दमाइचाघाटय् डिप बोरिङ याःगु खः। 'बोरिङया लः प्राविधिक जाँच याःगु इलय् आइरन व एमोनियाया मात्रा अप्वः खनेदुगु खः। थुकिं यानाः उगु लः स्वास्थ्यया ल्याखं त्वनेमज्यूगु जुल।' दमाइचाघाट उपभोक्ता समितिया नायः मिलन शाही धयादिल।

बोरिङया लः त्वनेबहःजुइक दय्केत स्थानीयं उगु इलनिसें फिल्टर प्लाण्ट दय्केमाःगु माग याःगु खः। समितिया उपाध्यक्ष तीर्थ महर्जनकथं फिल्टर प्लाण्ट दय्केत केयुकेएलया प्राविधिक पुचलं छ्गू करोड नीन्यागू लखतकाया लागत अनुमान याःगु खः।

'बजेटया व्यवस्था याकेत केयुकेएलय् तःक्वःमछि हे डेलिगेशन वना। उलिमछि बजेट बिनियोजित याय् मफइगु लिसः केयुकेएलपाखें वय्वं बोरिङया लः त्वनेगु स्थानीयबासीया इच्छा अथेंतुं लानाच्वंगु खः। समितिया उपाध्यक्ष महर्जनं धयादिल।

थ्व हे दथुइ वंगु सञ्चरवाः छ्गू ज्याइवःया दथुइ रिजर्भभ्वायर दय्केत शिलान्यास यात। यैं क्षेत्र नं. ८या संघीय सांसद जीवनराम श्रेष्ठ, प्रदेश सांसद राजेश शाक्य व यैं महानगरपालिका-१९या वडाध्यक्ष शशिलाल श्रेष्ठं मंकाःकथं शिलान्यास याःगु खः।

ट्यांकीइ ९०द्वः लिटर लः न्ह्यनी। बोरिङपाखें छ्गू सेकेण्डय् १५गू लिटर व निघौया दुने ९०द्वः लिटर लः पिहांवइगु जानकारी ब्यूगु दु। फिल्टर प्लाण्ट दय्केधुंकाः थ्यंमथ्यं न्याद्वःखा छैं लाभान्वित जुइगु धाःगु दु।

आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्दा अरुको अधिकार प्रति सजग र सचेत हुनु असल नागरिकको कर्तब्य हो।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

यँ महानगरपालिकापाखें आव २०७७/७८या बजेट सार्वजनिक

यँ महानगरपालिकां वइगु आर्थिक बर्ष २०७७/७८या निंतिं १६गू अर्ब ४२गू करोड ७३गू लख २६द्वःतकाया अनुमानित बजेट तथा कार्यक्रम सार्वजनिक याःगु दु।

यँ महानगरपालिकाया उप-प्रमुख हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठं उगु बजेट नगरसभां न्हय्क्वःगु अधिवेशनय् न्हयब्वयादीगु खः।

उप-प्रमुख खड्गीं न्हयब्वयादीगु बजेटय् आर्थिक बिकास क्षेत्रया निंतिं १७गू करोड २३गू लख बिनियोजन यानादीगु दु। थ्व कूल बजेटया १.५ प्रतिशत खः। अथे हे ज्याकुथि सञ्चालन नापं प्रशासनिक क्षेत्रया निंतिं १गू अर्ब ७८गू करोड २७गू लख ५०द्वः बिनियोजन यानादीगु दु। थ्व कूल बजेटया १०.८५ प्रतिशत खः।

यँ महानगरपालिकां पूर्वाधार बिकास क्षेत्रया निंतिं ८गू अर्ब ४३गू करोड ४३गू लख ७१द्वःया बजेट बिनियोजन याःगु दु। सामाजिक बिकास क्षेत्रया निंतिं

२गू अर्ब ४९गू करोड ९८गू लख बजेट बिनियोजन याःगु दु। अथेहे सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रया लागि ९६ करोड ३० लाख बजेट बिनियोजन याःगु खः। सशर्त अनुदानपाखे २गू अर्ब ५७गू करोड ५१गू लख ५द्वः बिनियोजन याःगु खः। यँ महानगरपालिकाया आर्थिक बर्ष २०७७/०७८या निंतिं १६गू अर्ब ४२गू करोड ७३गू लख २६द्वः आम्दानी जुइगु प्रक्षेपण याःगु दु। उकी मध्ये अन्तरिक श्रोतपाखे कूल ६गू अर्ब ७६गू करोड ६५गू लख आम्दानी जुइगु प्रक्षेपण याःगु दु।

अथे हे, आन्तरिक स्रोतपाखे महानगरपालिकां ६गू अर्ब ७६गू करोड ६५गू लख आम्दानी याय्गु लक्ष्य काःगु दु। उकी मध्ये प्रमुख स्रोतया रुपं बहाल करपाखे १गू अर्ब ५०गू करोड म्हय्गु लक्ष्य काःगु दुसा सम्पत्ति करपाखे ८०गू करोड म्हय्गु लक्ष्य काःगु दु। अथे हे, व्यवसाय करपाखे ४०गू करोड, विज्ञापन करपाखे ६गू करोड म्हय्गु लक्ष्य नं महानगरपालिकां कयातःगु दु। शुल्क आयपाखे १गू अर्ब ५०गू करोडया नापनापं कवाडी कर लिसेंयापाखे महानगरपालिकां आम्दानी याय्गु लक्ष्य कयातःगु दु।

नेपालभाषा पाठ्यक्रम ब्वंकेगु निंतिं विज्ञपिंलिसे सहलह

यँ महानगर दुनेया ब्बनेकुथिइ नेपालभाषां स्थानीय पाठ्यक्रमय् ब्वंकेगु निंतिं अन्तिम रुप बिइत वंगु आइतवाः राष्ट्रिय सभागृहस बिज्ञपिंलिसे सहलह याःगु दु। थुगु सफू यँ महानगर दुने छगू तगिंनिसें च्यागू तगिंतक दक्व ब्बनेकुथिइ लागु जुइ। थुगु सफू सामुदायिक व निजी ब्वनेकुथी ब्वंकीगु जानकारी ब्यूगु दु।

ज्याझ्वलय् यँ महानगरपालिकाया उप-प्रमुख हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठ, शिक्षा बिभागया मोतिराज खनाल, गुजेश्वरी श्रेष्ठ, यँ महानगरपालिकाया प्रवक्ता ईश्वरमान डंगोल, मुकुन्द रिजालपिन्सं नुगःखँ तयादीगु खः।

ज्याझ्वलय् प्रा.डा. त्रिरत्न मानन्धर, सह-प्राध्यापक राजन लाल जोशीलिसेंया ब्यक्तित्वपिन्सं तयादीगु न्हयसःया लिसः पाठ्यक्रम समितिया दुजः डा.चुन्दा बज्राचार्य बियादीगु खः।

उगु सफुतिइ यँ देय् म्हसिकेगुकथं यँया तजिलजि, यँ महानगर दुनेया सम्पदालिसें भाषा, नखःचखः, संस्कार, सीप कलाकौशल व ब्यवसाय, नैतिक शिक्षा, भौगोलिक स्वरुप व प्राकृतिक स्वरुप, स्वास्थ्य, शारीरिक व प्राकृतिक स्वरुप, ब्यक्ति म्हसीका व लिपि दुथ्याकातःगु दु।

उपलब्ध हुने सामानहरू | डेरी, मासु, बेकरी उद्योगकालागि चाहिने उपकरणहरू, प्याकिङ्ग मेसिन, प्याकिङ्ग मेटेरियलहरू, विविध केमिहलहरू तथा विविध औद्योगिक उपकरणहरू।

भ्याकुम प्याकिङ्ग मेशिन

मिल्किङ्ग मेशिन

अटोमेटिक मिल्क एनालाइजर सेट नेपाली सफ्टवेयर सहित

मिल्क क्यान

क्रिम सेपरेटर मेशिन

प्लेट चिलर

श्रेष्ठ ट्रेड मेडिया

श्री लाल भवन, १३ टंकेश्वर (छाउनी जाने बिष्णुमति पुलसंगै), काठमाडौं । फोन : ४२७०६८४/९८५१०८८१५२
Email: laltc@wlink.com.np, lal265shrestha@gmail.com, laltc@hotmail.com
A House of Dairy Equipment & Chemicals
साना डेरी उद्योग सञ्चालन गर्न आवश्यक प्राविधिक तथा आर्थिक सल्लाह

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान।।

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय २०१३

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निम्ति, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा

२४ सै घन्टा सेवा
- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तरंग सेवा

शल्यक्रिया
- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- न्हाय्पं, न्हाय्, गापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा
- मुटु ल्वय्
- प्वाःया ल्वय्
- युरोलोजी
- मिसा ल्वय्
- मचा ल्वय्
- वाया ल्वय्
- मिखा ल्वय्
- जनरल मेडिसिन
- चर्म तथा यौन ल्वय्
- न्हाय्पं, न्हाय्, गापःया ल्वय्
- जनरल हेल्थ चेकअप
- थाइराइड व मधुमेह ल्वय्
- चिकित्सा मनोरोगाविद परामर्शदाता सेवा

अन्य सेवा
- ड्रेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

२४ घण्टा ईमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२१६१३८, ४२५७९११, ४२६६२२९, E-mail:cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np

प्रकाशक व समाचार सम्पादक : नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ (९८५१०९८०९५) • सम्पादक : जुजुमान महर्जन • प्रबन्ध सम्पादक : सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ (९८५१०९९४७२), झोर्छे, यँ। email: lahanaweekly@gmail.com • मुद्रक : स्वेतकाली छापाखाना, यँ।